

EKSPERTYZA ORNITOLOGICZNA I CHIROPTEROLOGICZNA NA POTRZEBY TERMOMODERNIZACJI BUDYNKU

Poznań 03.03.2016

WSTĘP

W myśl Ustawy o Ochronie Przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.) oraz Ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z dnia 13 kwietnia 2007 roku (Dz. U. Nr 75, poz. 493) projekty dotyczące termomodernizacji wymagają opinii eksperta o stwierdzeniu bądź nie siedlisk i gniazd ptaków oraz występowania nietoperzy.

01.03.2016 przeprowadzono kontrolę budynku przy ul. Królowej Jadwigi 54, w którym działalność prowadzą: Zespół Szkół Samorządowych Nr 1, Publiczne Przedszkole Nr 4 oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Celem kontroli było stwierdzenie obecności siedlisk i pozostałości gniazdowania ptaków oraz siedlisk odpowiednich do występowania nietoperzy- Foto 1-8.

Kontrolowany kompleks budynków składa się z gmachu głównego podzielonego na 4 skrzydła (Szkoła Podstawowa nr 3 im. plut. Michała Robaka, Gimnazjum Publiczne nr 1 im. Jana Kochanowskiego oraz w północnej części Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej). Od strony zachodniej do budynku przylega sala gimnastyczna a południa przylega oddzielny budynek Przedszkola Publicznego nr 4. Oba gmachy są połączone łącznikiem.

METODYKA

Kontrola ornitologiczna polegała na kilkukrotnym obejściu wszystkich budynków. Zwracano uwagę na ptaki mogące wykorzystywać obiekt w okresie lęgowym (sikory, wróbel, mazurek, kawka itp.). Notowano wszelkie siedliska, które mogą być wykorzystywane przez ptaki, jako miejsce lęgowe, w okresie rozrodczym (otwory wentylacyjne, szczeliny, dziury w elewacji itp.). Kontrolowano także dach budynku głównego.

Kontrola chiropterologiczna skupiała się na wyszukaniu odpowiednich siedlisk mogących stanowić miejsce założenia kolonii rozrodczej. Z uwagi na wczesny termin wykonywanej kontroli nie posługiwano się detektorem ultrasonicznym, nie kontrolowano także piwnicy budynku, gdyż nie stwierdzono tak odpowiednich siedlisk dla nietoperzy.

Foto 1. Gmach Przedszkola Publicznego nr 4, widok od strony południowej.

Foto 2. Gmach Przedszkola Publicznego nr 4, widok od strony wejścia głównego. Północna strona.

Foto 3. Gmach Przedszkola Publicznego nr 4, widok od strony boiska szkolnego- strona zachodnia.

Foto 4. Elewacja frontowa głównego gmachu (widok na Zespół Szkół Samorządowych nr 1) - po lewej stronie widać przyległy budynek Przedszkola nr 4.

Foto 5. Budynek główny od strony północnej.

Foto 6. Budynek główny od strony boiska szkolnego- strona południowa.

Foto 7. Budynek główny- elewacja wschodnia.

Foto 8. Południowa ściana sali gimnastycznej.

WYNIKI

Cześć obiektu, w którym mieści się siedziba Przedszkola Publicznego nr 4

Budynek znajduje się w dobrym stanie technicznym. Wszystkie otwory wentylacyjne są dokładnie zabezpieczone kratkami. Nie stwierdzono na budynku pozostałości gniazdowania ptaków. Nie stwierdzono także dogodnych siedlisk występowania ptaków i nietoperzy (otworów, szczelin w elewacji itp.).

Cześć obiektu, w którym mieści się siedziba Zespołu Szkół Samorządowych nr 1 oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotowie

Budynek główny, składający się z 4 skrzydeł (jedno ze skrzydeł stanowi siedzibę Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Złotowie) i sali gimnastycznej znajduje się w dobrym stanie technicznym. Nie znaleziono otworów i ubytków w elewacji mogących stanowić siedlisko ptaków. Nie znaleziono także pozostałości gniazd takich jak jaskółki oknówki czy dymówki. Pod opierzeniem znajdują się niewielkie fragmenty ubytków mogące stanowić miejsce gnieźdzenia się jerzyków *Apus apus*- Foto 9.

Wokół tej części budynku naliczono ok. 116 otworów wentylacyjnych zabezpieczonych siatką- Foto 10-12. Otwory stanowią potencjalnie siedlisko gnieźdzenia się kawki *Corvus monedula*, które liczne obserwowano podczas kontroli oraz dla gołębi miejskich *Columba livia* i pustułki *Falco tinnunculus*.

Część otworów, znajdująca się na północnej ścianie sali gimnastycznej i łącznika ze szkołą, jest zabezpieczona siatką o dużym rozmiarze „oczek”, co może prowadzić do zaklinowania się ptaków próbujących wejść do otworu wentylacyjnego (patrz dalej Zalecenia).

Od strony wejścia do sali gimnastycznej (zachodnia) znajduje się jeden otwór wentylacyjny niezabezpieczony siatką, jednak nie stwierdzono śladów gnieźdzenia się ptaków.

Otwory wentylacyjne, z uwagi na duże rozmiary i ich silne przewietrzanie nie stanowią dogodnego miejsca przebywania nietoperzy zarówno w okresie rozrodczym jak i w okresie hibernacji.

Foto 9. Jedna ze szczelin pod opierzeniem mogący stanowić miejsce gnieźdzenia się jerzyka.

Foto 10-12. Otwory wentylacyjne zabezpieczone siatką.

Na budynku nie stwierdzono dogodnych miejsc występowania dla większości nietoperzy. Jedynie nietoperze z rodzaju karlik *Pipistrellus* mogą potencjalnie wykorzystywać otwory pod opierzeniem dachowym w okresie rozrodczym (maj-sierpień).

Do rodzaju karlik *Pipistrellus* należą najmniejsze z krajowych nietoperzy, które bardzo chętnie wykorzystują budynki mieszkalne i gospodarcze do zakładania kolonii rozrodczych. Gatunki, które często się spotyka w takich miejscach to karlik większy (*Pipistrellus nathusii*) i karlik malutki (*Pipistrellus pipistrellus*). Karliki potrafią zakładać kolonie rozrodcze w najmniej spodziewanych miejscach i dość trudno je wykryć. Najlepszym sposobem na wykrycie kolonii są kontrole z użyciem detektora ultrasonicznego po zachodzie słońca (podczas wylotu z kolonii) oraz przez wschodem słońca (podczas powrotów do kolonii) i wykonane jej w miesiącach kwiecień - maj.

PODSUMOWANIE

Na kontrolowanym obiekcie nie stwierdzono śladów i pozostałości gniazdowania ptaków. Na zdecydowanej większości budynku nie stwierdzono także dogodnych siedlisk. Jedynie w kilku miejscach znaleziono ubytki pod opierzeniem, w których mogą się gnieździć jerzyki. Otwory wentylacyjne wokół budynku są zabezpieczone siatką, ale stanowią dogodne miejsce gnieźdzenie się kawki, gołębia miejskiego i pustulki.

Niniejsza ekspertyza jest ważna do rozpoczęcia kolejnego okresu lęgowego/rozrodczego, czyli do 1 marca 2017 r.

Z uwagi na okres wykonywania ekspertyzy (nie jest on optymalny pod względem zabezpieczenia interesu środowiskowego) wskazane jest wykonanie jej aktualizacji. Niezbędne jest wykonanie badań w okresie: maj- sierpień na 7-14 dni przed datą rozpoczęcia prac związanych z termomodernizacją (jeżeli inwestor planuje rozpoczęcie prac w tym okresie) w celu stwierdzenia faktycznie gnieźdzących się ptaków i obecności kolonii nietoperzy.

Inwestor planując rozpoczęcie prac dociepleniowych na przedmiotowym obiekcie w okresie jesienno-zimowym (listopad – luty) winien mieć na uwadze, że wykonana ekspertyza (bez uzupełnienia, o którym mowa w zdaniu powyżej) będzie spełniać przesłanki Ustawy o Ochronie Przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.) oraz Ustawy o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z dnia 13 kwietnia 2007 roku (Dz. U. Nr 75, poz. 493).

Wszelkie prace, których konsekwencją będzie usuwanie gniazd lub/i siedlisk ptaków i nietoperzy wymagają zgody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Poznaniu.

ZALECENIA

Jak już wspomniano na stronie 6, część otworów zabezpieczona jest siatką o dużym rozmiarze oczek, co może stanowić zagrożenie dla ptaków starających się dostać do otworów wentylacyjnych. Znane są przypadki zaklinowania się ptaków (głównie szyja i głowa), co może powodować zranienie ptaka, a w niektórych przypadkach także śmierć. Należy, zatem, wymienić kratki z dużą średnicą oczek (zlokalizowane na północnej elewacji sali gimnastycznej i łącznika ze szkołą- łącznie około 13 otworów) na kratki wykonane z grubszego drutu i o mniejszej średnicy oczek.

W przypadku, gdy ponowna kontrola wykaże występowanie ptaków lub nietoperzy, Inwestor, w myśl obowiązującego prawa, będzie zobowiązany do przeprowadzenia kompensacji przyrodniczej w postaci zawieszenia skrzynek dla ptaków oraz nietoperzy. Miejsca powieszenia skrzynek oraz ich ilość i typ powinien być wskazany w zaleceniach kolejnej ekspertyzy.

Ekspertyzę sporządził

PARUS Samuel Odrzykoski
PRACOWNIA EKSPERTYZ ŚRODOWISKOWYCH
60-281 Poznań, ul. Heweliusza 3/35
tel. 607 781 904
NIP 781-175-36-42, REGON 301577956

Samuel Odrzykoski

Samuel Odrzykoski

kom: 607-781-904

e-mail: samuel.odrzykoski@parusmajor.pl

www: www.parusmajor.pl

PARUS Pracownia Ekspertyz Środowiskowych
ul. Heweliusza 3/35 60-281 Poznań

